

EIROPAS PARLAMENTS

2014 - 2019

Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja

2014/2151(INI)

25.3.2015

ATZINUMS

Sniegusi Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja

Juridiskajai komitejai

par virzību uz atjaunotu vienprātību par intelektuālā īpašuma tiesību
īstenošanu: ES rīcības plāns
(2014/2151(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Catherine Stihler*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzīst, ka intelektuālā īpašuma tiesību (IĪT) īstenošana ne vien sekmē darbvietu izveidi un izaugsmi visā Savienībā, bet ir arī būtiska vienotā tirgus pareizai darbībai, jo īpaši — ņemot vērā tādus faktorus kā īpatsvars ES iekšzemes kopproduktā, nodarbinātība un to nozaru klāsts, kuras gūst labumu no IĪT un tās izmanto, un tai ir izšķirīga nozīme inovācijas, radošuma, konkurētspējas un kultūru dažādības veicināšanā;
2. uzsver, ka IĪT ir ne tikai autortiesības, bet cita starpā arī preču zīmes un patenti un ka visi šie elementi ir ļoti svarīgi Eiropas preču un pakalpojumu vērtības aspektā;
3. atzinīgi vērtē Komisijas rīcības plānu, kurā uzsvars likts uz īstenošanu, tostarp ar pieeju „sekojiet naudai”, kuras mērķis ir panākt vēršanos pret lielākajiem IĪT pārkāpējiem, jo īpaši komerciāla mēroga, un radīt tiem finansiālus zaudējumus; uzsver, ka IĪT īstenošana pamatā ir dalībvalstu iestāžu ziņā;
4. uzsver vajadzību Komisijas rīcību IĪT īstenošanas jomā pielāgot digitālā vienotā tirgus izaugsmei un vienādā mērā apkarot gan digitālos, gan fiziskos IĪT pārkāpumus; norāda, ka viltotas un IĪT pārkāpuma fiziskās preces aizvien vairāk tirgo un pārdod tiešsaistes tirdzniecības vietās, kurās dalībvalstu iestādēm ir ierobežotas pārdošanas kontroles iespējas; uzsver vajadzību iesaistīt tirgus platformu īpašniekus visos IĪT īstenošanas centienos, tostarp centienos no šīm platformām izņemt viltotas preces un tajās aizliegt viltotu preču pārdevējus;
5. atgādina, ka kopš 2011. gada maija pastāv brīvprātīgs saprašanās memorands par IĪT pārkāpuma preču pārdošanu internetā, un aicina Eiropas Komisiju izvērtēt šā memoranda īstenošanas rezultātus un par tiem ziņot Parlamentam;
6. atzīst, cik svarīgi ir brīvprātīgi saprašanās memorandi, kas nosaka stingrus principus, par kuriem panākta vienošanās ieinteresēto personu sarunās, jo tie palīdzēs samazināt komerciāla mēroga IĪT pārkāpumus tiešsaistē, un gaida, ka regulāri saņems ziņojumu par brīvprātīgo pasākumu sekmēm;
7. uzsver nepieciešamību noteikt saprašanās memorandu izpildes rādītājus, lai varētu noteikt efektivitāti un to darīt zināmu Eiropas iedzīvotājiem;
8. uzskata, ka Komisijai būtu jāapsver arī pieņemto iniciatīvu efektivitāte un iespējamās turpmākās darbības attiecībā uz starpnieku nozīmi IĪT pārkāpumu novēršanā;
9. uzsver, ka IĪT pārkāpuma preces ne tikai rada nepastarpinātu likumīgo uzņēmumu un Eiropas ekonomikas ienākumu samazinājumu, bet arī tieši un netieši izraisa darbvietu zudumu, iedragā reputāciju un palielina īstenošanas izmaksas, kā arī bieži vien ir saistītas ar organizēto noziedzību un rada iespējamu veselības un drošības apdraudējumu; šajā sakarā uzsver, ka preču kvalitātes un drošības jautājums nav automātiski saistīts ar preču autentiskuma jautājumu un ka IĪT statusam un to iespējamajiem pārkāpumiem nepiemēro

tos pašus noteikumus, ko piemēro patērētāju preču kvalitātei un drošībai;

10. izsaka atzinību Komisijai par patērētāju iesaisti — jo īpaši no jaunākajām paaudzēm, kas neapzinās šādu pārkāpumu sekas, — sabiedrības informēšanas kampaņu un citu attiecīgu pasākumu veidā un mudina Komisiju un dalībvalstis arī turpmāk izstrādāt izpratnes veidošanas pasākumus, kuri ir paredzēti īpašām mērķauditorijām un attiecīgajiem tirgiem, piemēram, izstrādājot tiešsaistes patērētāju brīdināšanas sistēmu; jo īpaši atzinīgi vērtē Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (ITSB) novērošanas centra centienus uzlabot patērētāju informētību par priekšrocībām, ko sniedz IĪT atbilstīgu preču izvēle, un veicināt šādu preču pieejamību;
11. tajā pašā laikā uzskata, ka patērētājiem vajadzētu labāk spēt konstatēt pārkāpumus, lai viņi varētu izlemt neveikt pirkumu; pauž nožēlu par to, ka Komisijas rīcības plānā nav iekļauts neviens pasākums, ar ko būtu paredzēti uzlabot patērētāju spēju konstatēt pārkāpuma preces un saturu, un aicina Komisiju dziļāk apsvērt īpašu līdzekļu izstrādi, it sevišķi attiecībā uz labākās prakses apmaiņu;
12. lūdz dalībvalstu iestādēm nodrošināt, lai drošību apdraudošās IĪT pārkāpuma preces tiktu iekļautas *RAPEX* paziņojumos neatkarīgi no tā, vai šīs preces attiecīgajā dalībvalstī pārdod likumīgi vai nelikumīgi;
13. gaida, ka līdz 2015. gada beigām saņems informāciju par pastāvošajām valstu iniciatīvām, kuru mērķis ir IĪ tiesību civiltiesiskā aizsardzība MVU vajadzībām; atzinīgi vērtē to, ka Komisija izdos zaļo grāmatu par nepieciešamību īstenot turpmāku Savienības mēroga rīcību, izmantojot labāko praksi, kas aizgūta no valstu finansētajām sistēmām, kuras palīdz MVU īstenot savas IĪ tiesības; aicina Komisiju ņemt vērā MVU tiesību aktu izstrādes posmā un atkārtoti, ka vienmēr būtu jāpiemēro princips „vispirms domāt par mazajiem uzņēmumiem”;
14. uzsver, ka no MVU viedokļa ļoti svarīgi ir tas, lai IĪT īstenošanas struktūras būtu precīzas un pārvaldāmas;
15. pieprasa IĪT jomā izstrādāt starpniecības pakalpojumus un citus strīdu alternatīvās izšķiršanas mehānismus, jo īpaši domājot par MVU;
16. atzinīgi vērtē Komisijas ierosināto zaļo grāmatu par apspriešanos ar ieinteresētajām personām par ietekmi, kādu rada maksājumu atmaksas un līdzīgas sistēmas, ar mērķi novērst komerciāla mēroga IĪ pārkāpumus un novērtēt vajadzību veikt konkrētākus pasākumus šajā jomā gan tiešsaistes, gan parastajā režīmā; uzskata, ka, ja visā ES tiktu ieviestas tiesības uz maksājumu atmaksu par visām negribot nopirktām viltotām precēm, šāds solis varētu labvēlīgi ietekmēt patērētājus, un mudina pārdevējus pārbaudīt preces pirms to izlikšanas pārdošanai;
17. atbalsta to, ka rīcības plānā uzsvērts, cik svarīga ir sadarbība ar dalībvalstīm, informācijas un labākās prakses apmaiņa un pārrobežu īstenošanas koordinēšana; atzinīgi vērtē dalībvalstu ekspertu grupas par IĪT īstenošanu izveidi, jo labākās prakses apmaiņa palīdzēs izstrādāt politikas virzienus un īstenot rīcības plānu, pamatojoties uz valstīs un novērošanas centrā iegūtiem datiem un veiktiem pētījumiem;

18. norāda, ka svarīga ir valsts līmeņa apmācība nozaru IĪT īstenošanas pilnveides vajadzībām, kā arī funkcija, kādu pildīs ITSB novērošanas centrs, kas palīdzēs apmācīt dalībvalstu iestādes un veiks labākās prakses apmaiņu, jo īpaši popularizējot digitāli pieejamas un finansiāli lietderīgas kampaņas un koordinējot tās ar attiecīgajām aģentūrām un struktūrām;
19. uzsver, ka Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (ITSB) pienākums no nozares uzņēmumiem iegūt datus par IĪT pārkāpumiem un izstrādāt uzticamus datus un veikt analīzi par pārkāpumu faktisko ietekmi uz ekonomikas dalībniekiem būtu jāiekļauj desmitu punktu rīcības plānā un jāpadara par turpmākās rīcības pamatu dažādās nozarēs, kuras no pārkāpumiem cieš visvairāk; šajā sakarā aicina Komisiju uzlabot ITSB izstrādāto datubāzi *ACIST*, lai varētu piekļūt informācijai par IĪT pārkāpējiem un novērst to, ka IĪT pārkāpuma preces iegādājas līgumslēdzējas iestādes;
20. uzsver, ka, lai nodrošinātu IĪT jēgpilnu īstenošanu, vajadzētu būt pieejamai pilnai informācijai par katrā situācijā skarto IĪT veidu (piemēram, par patentu, preču zīmi, autortiesībām), šo tiesību spēkā esamību un īpašnieku identitāti, tostarp metadatu veidā digitālo datņu gadījumā;
21. uzsver, cik svarīga loma ir visu līmeņu, tostarp vietējā, reģionālā un valsts līmeņa, publiskā sektora iestāžu iepirkumiem un pasūtījumiem, un uzteic Komisijas vēlmi izstrādāt, popularizēt un publicēt ceļvedi par labāko praksi, lai panāktu, ka visu līmeņu publiskā sektora iestādes nepērk viltotas preces;
22. papildus tam ņem vērā priekšlikumus par iekļaujošu apspriešanos ar ieinteresētajām personām par ES likumības pārbaūžu piemērošanu visā piegādes ķēdē, tostarp maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, nolūkā novērst IĪT pārkāpumus un aicina ar apspriešanās rezultātiem un brīvprātīgo ES likumības pārbaūžu shēmu Parlamentu iepazīstināt ik gadu, nevis reizi divos gados;
23. atzinīgi vērtē visas iespējamās darbības, ar kurām veic likumības pārbaudes visā piegādes ķēdē un kuru rezultātā ir jāsamazinās IĪT pārkāpuma preču skaits; uzsver, ka šādas darbības praksē ir jāveic tā, lai vidējiem pārdevējiem neradītu papildu slogu, un tik elastīgi, lai IĪT pārkāpēji nemainītu vienu preci ar citu nolūkā izvairīties no kontroles;
24. aicina Komisiju nodrošināt, lai visas apspriešanās ar ieinteresētajām personām būtu pārredzamas un savlaicīgas un lai apspriešanās rezultāti tiktu analizēti gan kvalitatīvā, gan kvantitatīvā vērsumā un nosūtīti ieinteresētajām personām, tostarp Parlamentam un citām ES iestādēm;
25. aicina Komisiju izvirzīt attiecīgus priekšlikumus, ņemot vērā ieinteresētās personas, ja pēc tam, kad publicēts pirmais ziņojums par IĪ ES ekonomikā, kas būtu publicējams ik gadu, tiktu secināts, ka brīvprātīgie pasākumi nav iedarbīgi;
26. uzsver, ka ikvienā tiesību aktā par IĪT ir jāņem vērā digitālā laikmeta tendences — tiešsaistes vide un dažādi izplatīšanas līdzekļi, kas nodrošina līdzsvarotu pieeju, ar ko ievēro visu iesaistīto ieinteresēto personu intereses un jo īpaši patērētāju intereses un viņu tiesības piekļūt saturam, vienlaikus Eiropā atbalstot māksliniekus, autorus un inovāciju;

27. uzskata, ka, īstenojot IĪT, būtu pilnībā jāievēro proporcionalitātes princips, līdzsvarojot satura īpašnieku tiesības ar lietotāju tiesībām, kurām ir pilnībā jāatbilst Eiropas Savienības Pamattiesību hartai un datu aizsardzības noteikumiem, proti, jānodrošina personas datu aizsardzība, privātās dzīves aizsardzība un tiesību aizsardzības līdzekļi.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	24.3.2015
Galīgais balsojums	+: 33 -: 1 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Daniel Dalton, Nicola Danti, Pascal Durand, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Antanas Guoga, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Jiří Maštálka, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Virginie Rozière, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Igor Šoltes, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Mylène Troszczynski, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Roberta Metsola, Adam Szejnfeld, Ulrike Trebesius, Sabine Verheyen, Inês Cristina Zuber
Aizstājeji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jonathan Arnott, Philippe De Backer, Norbert Lins, Andrey Novakov